

Промененосна

КУПИТИ

«Променосна» — африканське фентезі, де магія об'єднує душі, а влада, яку не здобувають — а заслуговують.

І героїня, якій належить обрати: підкоритись чужій волі чи творити власну долю.

Що чекає вас у книзі?

Унікальний світ, натхненний африканською міфологією

Політичні інтриги, династії, боротьба за голос

Магія Променя, яка не просто зачаровує — вона зобов'язує

Головна героїня, створена для зради... яка обирає любов і свободу

*Для дітей, що читають казки,
щоб себе в обличчі героя знайти.*

*І для дівчат, чиї історії
ми скоротили до жалю і чудес,
до перемог і застережень,
навіть ніколи не спитавши їхніх імен*

Розділ 1

Я не мала дивуватися тому, що фейрі існують.

Коли слони повільно проходили під моїм вікном, вогники світла шепотіли в пилюці, танцюючи над десятками бивнів та товстою шкірою. Я обережно нахилилася через підвіконня, сподіваючись зловити вогник, перед тим, як слуга затягне мене назад всередину.

— Який сором та ганьба, Тарісай, — занепокоїлись мої вчителі. — Що б зробила Пані, якби ти впала?

— Але я хотіла побачити вогники, — промовила я.

— Це всього лише тутсі, — вихователька відвела мене від вікна. — Це добрі духи. Вони вказують шлях загубленим слонам до водопою.

— Або до зграї левів, — пробурмотів інший вчитель. — Якщо стають менш ласкавими.

Магія, як я незабаром дізналася, була досить примхливою. Одного разу я примружилася на роздутій стовбур баобаба в нашому подвір'ї, і там з'явилася нахабна пика. *«Кай, кай, дівчисько-вбивце»*, — прохихикало воно, перш ніж щезнути в товщі кори.

Мені було сім років, коли мене знайшов чоловік з палаючими кобальтовим вогнем крилами. Тієї ночі я вирішила розшукувати свою матір у Свані — другому за величиною королівстві в імперії Аріт. Я прослизнула повз своїх сплячих покоївок і вихователів, набила сумку плодами манго й перелізла через наш цегляний мур.

Місяць сяяв високо над саваною, коли на моєму шляху з'явився алагбато — фейрі. Світло виблискувало в його золотистих очах, розкосих аж до самісіньких темних скронь. Він схопив мене за шкірки й підняв над землею, уважно роздивляючись. На мені було вбрання кольору бананового листя, кілька раз перемотане під руками так, що плечі лишалися оголеними. Алагбато забавлявся, спостерігаючи, як я б'ю руками й ногами повітря.

«Я в ліжку в нашому помешканні Бхекіни, — казала я собі. Серце стукотіло, наче кулак по барабану з козячої шкіри. Я вкусила себе за щоку, щоб довести, що це все сон. — Я укрита тонкою та напівпрозорою

москітною сіткою, а слуги обмахують мене пальмовим віялом. Відчуваю запах сніданку з кухні. Кукурудзяна каша. Тушкована риба матемба...»

Але моя щока починала боліти. Я була не в ліжку. Я загубилася в пахучих лугах Свани, а цей фейрі наче зроблений з роз'ятреного полум'я.

— Привіт, Тарісай! — його гаряче сахарське дихання обдало мої коси, прикрашені бісеринками. — І куди ж ти прямуєш?

— Звідки ти знаєш моє ім'я? — спитала я. Чи були алагбато всезнаючими як Оповідач Ам?

— Я той, хто його тобі дав.

Я була надто розлючена, щоб осмислити цю відповідь. Чи обов'язково він має бути таким *блискучим*? Навіть його волосся мерехтіло, як сяйлива грива навколо вузького обличчя. Якщо наші охоронці помітять його...

Видихнула. Я ледве пройшла милою по савані. Якщо мене зараз схоплять, це буде жахливим приниженням. Вихователі знову замкнуть мене — і цього разу точно кожне вікно в помешканні Бхекіні буде забите цвяхами.

— Мене не можна чіпати, — закричала я, вчепившись нігтями в руку алагбато. Його шкіра була гладенькою і гарячою, наче глина, залишена застигати на сонці.

— Не можна? Ти досить мала, тож можеш лишатися на руках. Мені казали, що людські діти потребують любові.

— Що ж, я не людина, — переможно вигукнула я у відповідь. — Тож постав мене на землю.

— Хто тобі таке сказав, маленька дитино?

— Ніхто, — зізналася я після деякого мовчання. — Але вони всі говорять це за моєю спиною. Я не така, як інші діти.

Цілком імовірно, це була брехня. Бо ж правда полягала в тому, що я ніколи не бачила інших дітей, хіба що в торговельних караванах, які здалеку проїжджали повз наше помешкання. Я махала їм з вікна до болю в руках, але вони ніколи не махали у відповідь. Діти дивилися просто крізь мене, наче наш дім — великий масток, квітучі сади й охайні будиночки, яких вистачило б на невеличке село, — був невидимим для всіх, хто перебував ззовні.

— Так, — мляво погодився алагбато. — Ти не така, як усі. Чи хочеш ти побачити свою матір, Тарісай?

Я вмить перестала пручатися, і руки та ноги повисли, наче виноградна лоза.

— Ти знаєш, де вона?

Моя мати була як ранковий туман: то з'являлася, то зникала в хмарах ароматного жасмину. Наставники забобонно вклонялися, коли проходили повз її дерев'яну скульптуру в моєму класі. Вони називали її Пані. Я тішилася нашою схожістю: такі ж високі вилиці, повні губи і бездонні чорні очі. Її скульптура спостерігала за тим, як клас переповнювався вчителями від світанку до заходу сонця.

Вони розмовляли між собою діалектами з усіх дванадцяти королівств імперії Аріт. Обличчя одних були смугляві й темні, як у мене й у Пані. Інші були блідими, немов козяче молоко, з прозорими і чистими як вода очима, або рум'яними, і пахли кардамоном, або були золотавими, з волоссям, що стікало як чорнило. Учителі засипли мене загадками і тицяли в руки різні схеми.

Чи зможе вона це розгадати? Спробуйте інше. Їй доведеться постаратися краще, ніж до цього.

Я не знала, що вони очікували знайти в мені. Лише розуміла, що як тільки вони це знайдуть, я знову побачу Пані.

— Сьогодні Пані буде задоволена, — казали наставники, коли я досягала успіхів у навчанні. — Пані буде дуже задоволена.

Тоді брама нашого помешкання Бхекіни відчинялася, і моя мати заходила всередину, незалежна, як зірка. Її плечі сяяли так, наче це виблискувало вугілля. Пофарбована воском тканина прилягала до тіла, як друга шкіра, із зигзагоподібним орнаментом червоного, золотого й чорного кольорів. Вона пригортала мене до своїх грудей, і це відчуття було настільки прекрасним, що я плакала, коли вона співала: *«Я — моя, вона — це я, і вона — лише моя»*.

Пані жодного разу не промовила і слова, коли я демонструвала свої знання та навички. Іноді вона кивала головою, ніби кажучи: *«Так, можливо»*. Але зрештою, вона завжди хитала головою.

«Ні. Недостатньо».

Я читала вірші вісьмома різними мовами, кидала дротики в крихітні мішені, розв'язувала гігантські логічні головоломки, розкладені прямо на підлозі. Але щоразу це було «ні», «ні» і ще раз «ні». І потім вона знову зникала в туманному шлейфі п'яних парфумів.

У п'ять років я почала ходити уві сні, ступаючи босими ногами по гладенькому паркету в залах нашого помешкання. Я заглядала в кожну кімнату, ходила і плакала, кликала маму, поки слуги не відносили мене назад у ліжко.

Вони завжди були надто обережні, щоб випадково не доторкнутися до моєї шкіри.

— Я не можу знайти твою матір, — сказав мені алагбато в ніч моєї невдалої втечі. — Але можу показати тобі спогад. Тільки, звісно, не в моїй голові, — він ухилився від моєї спроби вхопити його обличчя. — Я ніколи не зберігаю таємниць під своїми скронями.

Пані не просто так заборонила людям торкатися мене. Я могла вкрасти історію майже будь-якої речі: гребінця, списа або людини. Я торкалася будь-чого і знала, де ця річ була за мить до цього. Я бачила її очима, якщо вона мала очі; дихала її легенями; відчувала, що переживало її серце. Якщо триматися за річ досить довго, то можна бачити спогади на місяці, а то й на роки назад.

Лише Пані була непідвладна моєму дару. Я знала кожну історію в рідному помешканні Бхекіни, окрім її власної.

— Тобі доведеться забрати мої спогади з того місця, де це сталося, — сказав алагбато, м'яко ставлячи мене у високу траву. — Ходімо. Це недалеко.

Він простягнув кістляву руку, але я завагалася.

— Ти чужинець, — сказала я.

— Ти впевнена? — запитав він, і мене огорнуло дивне відчуття, ніби дивлюся у дзеркало. Він посміхнувся, стиснувши губи, як у суриката. — Якщо тобі від цього полегшає, мене звать Мелу. І завдяки цій *жінці* я не алагбато.

Його посмішка стала сумною.

— Більше не алагбато.

Страх зростав у моєму животі, як курява з вугільної шахти, але я змусила себе заспокоїтися. *Ти хочеш знайти Пані чи ні?*

Я підняла свою сумку, з якої випало більшість манго, і взяла Мелу за руку. Хоч його дотик і був ніжним, але потиск був твердим, наче м'язи кувалися з бронзи. На передпліччі виблискував усипаний смарагдами браслет, і коли я випадково зачепила його, він обпік мене.

— Обережно, — пробурмотів він.

Ми вийшли на галявину, де росли акації. Над величезним, затишним озером пурхали чаплі. У повітрі солодко пахло ліліями та фіалками, а кущі шурхотіли й гомоніли в безмовній колисковій.

— Це тут ти живеш? — захоплено запитала я.

— У певному сенсі, — відповів він. — Перші кілька тисяч днів тут було прекрасно. Потім стало нудно, — я розгублено підняла на нього очі, але той так нічого і не пояснив. Лише вказав на м'яку червону землю. — Історія схована тут.

Обережно я притулила вухо до землі. Ніколи ще не намагалася забрати спогади з місця, яке було більшим за мою спальню. Знайоме тепло огорнуло обличчя й руки, коли мій розум занурився в землю, чіпляючись за будь-який спогад, що виринав найяскравіше. Крилатий чоловік і згряя чапель зникли.

Галявина зараз свіжіша і молодша, з меншою кількістю кущів та акацій. Зараз у спогаді сонячний день, чисте бурштинове озеро без риби та метеликів-одноденок. Тут моє серце завмирає: Пані, моя Пані сидить на камені біля води.

Сонце створює мозаїку з її відображення на дзеркальній поверхні води, спотворюючи обличчя та куйовдячи хмару з волосся, кольору ночі. Вбрання пошарпане, а сандалі зносилися до самісіньких дір. Я хвилююся, гадаючи: *«Від чого ти тікала, Мамо?»*.

Пані занурює у воду смарагдовий браслет. Вона шепоче над коштовністю, ніжно цілує її, і смарагд то світиться, то тьмяніє. Потім вона відкладає браслет і гукає:

— Мелу!

Моя мати пробує це слово на смак на своїх пухких губах, розтягуючи склади, наче пісню.

— Мелу, мій любий! Чи не хочеш вийти погратися?

У відповідь на галявині панує тиша. Пані сміється глибоким і сиплим голосом.

— Провидці кажуть, що алагбато не люблять людей. Дехто сумнівається, що ти взагалі існуєш, Великий Мелу, охоронцю Свани. Але я думаю, що ти чуєш.

Вона дістає з кишені зелений флакон і небезпечно нахиляє його над озером.

— Гадаю, ти чуєш мене дуже добре.

Гарячий вітер здіймається на галявині, перетворюючи землю з глиною на високого, стрункого чоловіка. Його крила жевріють кобальтово-синім кольором, наче тільки-но запалений вогонь, а голос крижаний, як лід.

— *Зупинись.*

— Я б сказала тобі своє ім'я, — каже йому Пані. — Але, як ти знаєш, мій батько ніколи не давав мені його.

Вона робить паузу, усе ще тримаючи флакон над водою.

— Як швидко кров *абіку* проникає крізь землю й воду, Мелу? Скільки її вистачить, щоб отруїти все живе в радіусі п'ятдесяти миль? Дві краплі? Три?

— Не треба, — рывкає Мелу. — Зачекай.

Пані вказує на смарагдовий браслет.

Обличчя Мелу спотворюється від розуміння своєї поразки. Стиснувши зуби, він бере браслет і застібає його на передпліччі.

— Якщо я все зробила правильно, — каже Пані, — ти більше не алагбато Свани. Ти мій ейру... мій джин.

— Три бажання, — випльовує слова Мелу. — І я прикутий до цього луку, доки всі твої бажання не здійсняться.

— Як зручно, — Пані сидить, задумливо звівши свої м'язисті смугляві ноги у воду. — Мелу, я бажаю дім, який ніхто не побачить і не почує, якщо я сама цього не захочу. Місце, де я і мої друзі завжди будемо в безпеці. Місце... гідне королівської родини. Це мій перший наказ.

Мелу блимає.

— Здійснено.

— Де?

— За милію звідси, — Мелу вказує, і вдалині мерехтять щойно завітчані оштукатурені стіни помешкання Бхекіни.

Пані світиться від задоволення.

— А тепер, — дихає вона, — я бажаю смерті Олугбаде...

— Не можна, — огризається Мелу. — Життя і смерть поза моєю владою. Особливо це життя. Навіть фейрі не можуть вбити Промененосця.

Губи Пані скривилися, але незабаром розслабилися.

— Я так і думала, це було очікувано, — каже вона. — Що ж, добре. Я хочу дитину, яка робитиме, думатиме і відчуватиме так, як я їй скажу. Продовження мене самої. Обдаровану дитину, яка обов'язково проявить себе в змаганні талантів. Це мій другий наказ.

— Неможливо, — знову наголошує Мелу. — Я не можу змусити людину любити чи ненавидіти. Ти не можеш володіти дитиною так, як володієш ейру.

— Не можу? — Пані задумливо складає пальці. Її обличчя розпливається в холодній усмішці, оскалюючи білі зуби.

— А що якби, — каже вона, — моя дитина була б ейру? Що якби моя дитина була твоєю?

Мелу застиг як дерево в засушливу пору року.

— Такий союз суперечив би природі. Ти людина, ти не з мого роду. Те, що ти просиш, це діяння, сповнене мерзоти.

— О ні, Мелу, — яскраві чорні очі Пані виблискують, дивлячись в охоплені жахом очі ейру. — Я наказую тобі зробити цей мерзотний вчинок.

Тоді вони влаштували якийсь ритуал, якого я в сім років не зрозуміла. Це виглядало болісно, те, як його тіло нахилилося над її у траві. Два види, які ніколи не повинні були об'єднатися, несхожі, як плоть і метал. Але пам'ять підказала мені, що через дев'ять місяців мій дитячий плач пролунав у помешканні Бхекіни.

І третє, досі невиконане бажання Пані — її мерзотне діяння — усе це текло по моїх венах.

— Тепер ти розумієш? — пробурмотів Мелу, коли спогад промайнув, і я відчула себе наче уві сні. — Поки ти не виконаєш її третє бажання, ні ти, ні я не будемо вільні.

Він торкнувся мого чола своїм довгим, тонким пальцем.

— Я виторгував у Пані привілей назвати тебе Тарісай. Це ім'я Свани, воно означає «*побачити майбутнє*». Твоя душа поки що належить їй. Але ім'я, я наполягав на тому, що воно має бути твоїм і тільки твоїм.

Його голос лунав десь далеко. Викрадення історії Пані знесило мене. Я ледве відчула, як Мелу, пригорнувши мене до себе, злетів у нічне небо й переніс назад до воріт частоколу помешкання Бекіни. Наостанок він пошепки промовив:

— Я вже сім років прив'язаний до цієї савани. Заради себе я сподіваюся, що ця жінка отримає бажане. Але заради тебе, донечко, я сподіваюся, що цей день ніколи не настане.

Потім слуги підбігли до воріт, і Мелу зник.

Десятки занепокоєних рук уклали мене в ліжку, а солодкі голоси заспокоювали, коли я наступного дня лепетала про Мелу. Вихователі казали, що все це був *сон*. Але їхні розширені зіниці та стримані посмішки говорили про інше. Моя нічна пригода підтвердила їхні найзловісніші підозри.

Моя мати була дияволом, а я — її ляльковим демоном.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ